

SZEMÉLYEK

FITZ, negyvenes évei
közepén-végén járó férfi
TRICIA, harmincas évei
elején járó nő

(Egy temetkezési vállalat búcsúztatók megtartására szolgáló terme pár széksorral. Némelyikük ferde. A székek a terem egyik végében álló keskeny, üres asztal felé néznek. A terem másik végében, a duplaajtó mellett magas asztalka áll.)

FITZ kinyitja az ajtót, és úgy hagyja. Egy állványt tesz az ajtó mellé egy táblával, majd egy pillanatra eltűnik. Két hosszú, sötét színű asztali futóval, tollakkal és egy vendégkönyvvel tér vissza. Az egyik terítővel gondosan beborítja az ajtó melletti asztalt, majd elrendezi rajta a vendégkönyveket és a tollakat. A másik asztalhoz megy, azt is leteríti, elsimíttatja a terítőt, és kimegy.

Rövidesen visszatér egy bekeretezett képpel és egy egyszerű fémdobozzal: egy urnával. Átsétál a termen, óvatosan az asztalra teszi az urnát, mellé pedig a fotót. Lesimítja a terítőt, majd ismét a kijárat felé indul, ám az ajtóban megáll.

Megfordul, visszatekint az urnára, és szomorúan szemléli. Pillantása a vendégkönyvre téved. Kinyitja, megfog egy tollat, és írni kezd. Ez azonban láthatóan fájdalmat okoz neki: halkan felszisszen. Amint végzett, visszaejti a tollat, elmélázva kinyújtóztatja az ujjait, és az órájára pillant. Keresztül néz

Craig Pospisil* 13

DISSZONANCIA

a termen, némán megszámolja a székeket, majd kimegy.

A terem néhány pillanatig üresen áll, majd megérkezik TRICIA. Megáll az ajtóban, a táblára tekint, aztán belép. Meglátja az urnát az asztalon, pár pillanatig azt nézi, majd elkapja a tekintetét. Észreveszi a nyitott vendégkönyvet, és meglepődik, hogy valaki már írt bele. Megpróbálja kibogozni az aláírást, de nem sikerül neki.

Ekkor kissé hangos zongoraszó üti meg a fülét; egy klasszikus darab hangjai. Meglepetten tekint a menyezeti hangszóróra, majd az urnára. Lassan megindul utóbbi felé, ám attól kis távolságra megáll.

FITZ ismét megjelenik az ajtóban. Meglepi a látogató jelenléte, egy pillanatra megtorpan. Elfordul, majd tétozva visszanez, végül pedig belép.)

FITZ
Jó reggelt.

TRICIA
(összerezzen) Jaj. Üdvözlöm. Jó reggelt.

FITZ
Roberts asszony búcsúztatójára jött?

TRICIA

Igen, elnézést, tudom, hogy korán érkeztem.

14 FITZ
Semmi probléma. Csak még...

TRICIA
(közbevág) Csak szerettem volna...

FITZ
Semmi probléma, csak...

TRICIA
(folytatja) ... bejönni, körülnézni és... körülnézni.

FITZ
Még nem végeztem a terem berendezésével. Várjon egy percet, épp a zene hangerejét állítom be.

(FITZ kimegy, és a zene hamarosan elhallgat. FITZ visszatér.)

TRICIA
Nagyon szép.

FITZ
Köszönöm. Mármint, szép darab.

TRICIA
Elnézést, hogy megzavartam.

FITZ
Semmi probléma, de még be kell rendeznem a termet a búcsúztatóra.

TRICIA
Nyugodtan. Nem zavar.

FITZ
Általában csak a szertartás kezdete előtt tizenöt perccel nyitjuk ki az ajtót.

TRICIA
De hát nyitva volt.

FITZ
Mert épp rendezgetem a székeket és hasonlók.

TRICIA
Értem. (Kis szünet.) Rendben. Nem fogom zavarni, ígérem.

FITZ
A bejáratnál van kirakva egy kis kávé és harapnivaló.

TRICIA
Nem igazán vagyok éhes, köszönöm.

FITZ
Úgy értettem, várhatna ott, amíg be nem rendezem a termet.

TRICIA
Ó, értem. Természetesen. Rendben.

FITZ
Köszönöm.

(TRICIA elindul, majd az ajtóban megáll.)

TRICIA
Körülbelül mikor jöhetek vissza?

FITZ
Hát, a búcsúztató csak egy óra múlva kezdődik, szóval...

TRICIA
(közbevág) De mit kell még elintéznie?

FITZ
Hát, be kell hoznom a székeket, és...

TRICIA
Az nem tarthat túl sokáig.

FITZ

Illetve hagyni szoktunk egy kis időt a családnak arra, hogy elbúcsúzhassanak az elhunyttól, mielőtt a többi vendég bejönne.

TRICIA

ÉN is a családhoz tartozom. Helen az édesanyám volt.

FITZ

Ó, persze. Sajnálom, nem... őszinte részvétem.

TRICIA

Köszönöm.

FITZ

Nem tudtam. A család érkezésekor rendszerint az igazgatóval szokott beszélni. Idehívom önnek.

TRICIA

Jaj, ne... még ne, kérem.

FITZ

Jól van... kérem, üljön le. Hozhatok önnek valamit?

TRICIA

Nem, köszönöm.

(Álldogálnak ott egy ideig. TRICIA az urnára tekint, de nem mozdul. FITZ táncstalan.)

Elnézést, magamra hagyna egy percre?

FITZ

Természetesen.

(FITZ akaratlanul bólint egyet, szinte meghajol, majd az ajtó felé indul.)

TRICIA

ÉS kaphatnék egy csésze kávé?

FITZ

Hát persze. Tejjel, cukorral?

TRICIA

Feketén, köszönöm.

(FITZ kimegy. TRICIA pár pillanatig az urnát bámulja, majd odalép. Kinyitja a táskáját, és elővesz egy kettétépett koncertjegyet. Az urnáért nyúl, egy pillanatra megtorpan, majd felemeli. Értzi a súlyát a kezében. Megpróbálja kinyitni, de nem jár sikerrel.)

Muszáj, hogy ez is nehéz legyen, ugye, anya?

(Visszateszi az urnát az asztalra, közben FITZ visszatér egy csésze kávéval a kezében.)

FITZ

Tessék.

TRICIA

Köszönöm.

FITZ

Biztos benne, hogy nem szeretne inkább kint várni? Nem túl csendes itt így, hogy ki-be járkálok. Nem akarom zavarni, és biztos vagyok benne, hogy a rokonai hamarosan...

TRICIA

Ön Fizz?

FITZ

Tessék?

TRICIA

Ön írt a vendégkönyvbe? Nem tudtam kibetűzni.

FITZ

Ó, igen. A kézírásom akár egy négyévesé. De igen... ismertem az édesanyját.

16

TRICIA
Valóban?

FITZ

Nyolc évig tanított zongorázni; kilenc-tíz éves koromtól kezdve.

TRICIA

Húha. Az jó sok idő.

FITZ

Csodás tanár volt.

TRICIA

Köszönöm. Imádott zongorázni.

FITZ

Hát igen.

(Elhallgatnak. FITZ észreveszi, hogy a nőnek esze ágában sincs távozni.)

FITZ

Hát... mindjárt visszajövök.

(FITZ kimegy, TRICIA pedig leül a kávéval. FITZ hamarosan visszatér a programfüzettel, leteszi a vendégkönyv mellé, egy példányt pedig átnyúlt a nőnek.)

Kér egy programfüzetet?

TRICIA

Igen, köszönöm.

(Kis szünet.)

Játszik még?

FITZ

Mármint zongorán? Nem. Igazából nem.

TRICIA

Miért nem?

FITZ

Hát... egyszerűen csak nem. Már nincs is zongorám.

TRICIA

De szeretne?

FITZ

Mit?

TRICIA

Az édesanyám zongorája jelenleg egy raktárban áll, és iszonyú sokba kerül a tárolása. Én nem tudok játszani rajta, New Yorkba pedig még akkor sem vihetném magammal, ha tudnék. Olcsón odaadom.

FITZ

Ó... köszönöm, nem.

TRICIA

Esetleg tud valakit, akit érdekelhet?

FITZ

Így hirtelen nem. Elnézést.

(FITZ elfordul, és elkezd egyenletes sorokba rendezni a székeket. TRICIA a táskájába nyúl, a névjegykártyája után kutat.)

TRICIA

Esetleg ha eszébe jut valaki, akinek szüksége lehet egy zongorára, megadná neki a számomat? Olyan rég voltam itthon, és...

(Hirtelen elhallgat, és visszavesz a tempóból.)

Bocsásson meg. Még be sem mutatkoztam. Tricia Roberts vagyok.

(Kinyújtja a kezét. FITZ egy pillanatig habozik, majd odanyúl, és kezét ráznak. Enyhe fájdalommal az arcán mutathatja, hogy a művelet kissé fáj neki.)

FITZ

Fitz Miller.

TRICIA

Tehát Fitz, nem Fizz! Azaz ön... *Fitzhugh*.

FITZ

Már csak Fitz. A szüleim Hugh-nak hívtak, de azt sosem szerettem. A Fitzhugh név apáról fiúra szállt nálunk. Soha senki nem hívott így. Csak az édesanyja.

TRICIA

Fitzhugh Miller. Ön volt a kedvenc diákja.

FITZ

Köszönöm.

TRICIA

Igen, emlékszem is magára.

FITZ

Tényleg? Pedig nem lehetett több hét-nyolc évesnél, amikor a főiskola miatt elköltöztem.

TRICIA

Évekig beszélt még magáról. Azt mondta, igazán tehetséges.

FITZ

Néha-néha találkoztunk. Hozhatok még egy kis...

TRICIA

Tényleg, ösztöndíjat nyert a Juilliardra.

FITZ

Igen... egy ideig New Yorkban tanultam.

TRICIA

Édesanyám is a Juilliardra járt.

FITZ

Tudom. Elnézést.

(*Fitz megfordul, és gyorsan kísétál. TRICIA az órájára néz, majd belepillant a programfüzetbe. FITZ újabb két székkal tér vissza.*)

TRICIA

Mit csinál itt?

FITZ

Tessék?

TRICIA

Miért nem zongorázik már? Hiszen sikeres művész volt.

FITZ

Hosszú történet. És unalmas.

TRICIA

Sajnálom. Nem kellett volna rákérdeznem.

FITZ

Ugyan, semmi probléma. De az igazgató úr biztosan üdvözölni szeretné. Szólok neki, hogy itt van.

(*Fitz megfordul, távozni készül.*)

TRICIA

Várjon, tudna segíteni abban, hogy kell ezt kinyitni?

FITZ

Micsodát?

TRICIA

Az urnát. Szeretnék beletenni valamit.

18

FITZ

Van pár csavar az alján.
Az igazgató úr majd segít.

TRICIA

Ön nem tudna?

FITZ

Hát, inkább ő szereti...

TRICIA

Ugyanis igazából önt is érinti a dolog.

FITZ

Hogyhogy?

TRICIA

Egy koncertjegyről van szó. Az anyámmal voltunk ott, olyan tíz-tizenkét évvel ezelőtt. Maga játszott, a Tanglewood zenei központban.

FITZ

Tényleg? Mikor? Többször is felléptem ott.

TRICIA

Debussyt játszott. A Holdfényt. Csodás volt.

(Odanyújtja neki a jegyet, FITZ elveszi és megnézi.)

FITZ

Imádtam játszani. Igen, akkor léptem fel ott először. Miért nem köszöntek oda nekem utána?

TRICIA

Szerettünk volna, de azt mondták, nem fogad rajongókat vagy valami ilyesmi.

FITZ

Ő, tényleg. Akkoriban pár évig eléggé el voltam telve magamtól.

(Kis szünet.)

Elnézést érte.

TRICIA

Semmi probléma. Az édesanyám csalódott volt, de egyben nagyon büszke is önre. Azt mondta, tudta, hogy egyszer sikeres lesz.

FITZ

Muszáj... szóval, be kell hoznom még pár széket.

TRICIA

Tudna hozni egy csavarhúzó is az urnához?

FITZ

Hát persze. Keresek egyet.

(FITZ kimegy. TRICIA hirtelen úgy érzi, elfáradt, így leül. Pár pillanatig az urnát nézi, majd elkapja a tekintetét, és próbál nem sírni. Majd összeszedi magát, és az órájára pillant. FITZ viszatér két székkal, amelyeket a már megkezdett utolsó sorba tesz le.)

TRICIA

Nem tudja, jött-e még valaki?

FITZ

Nem, de megnézem.

TRICIA

Mindegy, nem érdekes.

FITZ

Biztosan hamarosan megérkeznek a többiek is.

TRICIA

Talált esetleg csavarhúzó?

FITZ

Á, igen.

(Felemeli az urnát.)

Miért nem megyünk be az irodába, és...

TRICIA

Nem lehetne itt? Csak bele szeretném tenni a jegyet. Nem kell mellé semmi szertartás vagy ilyesmi.

FITZ

De bármikor megzavarhatnak.

(TRICIA az ajtóhoz lép, és becsukja.)

TRICIA

Így már nem.

FITZ

Hát jó.

(FITZ fejjel lefelé fordítja az urnát, majd leteszi az asztalra, és kivesz egy csavarhúzót a zsebéből.)

Miért pont ezt a jegyet szeretné beletenni?

(Míg TRICIA felel, FITZ meglazítja az urna alsó részét rögzítő csavarokat. Egy-két csavar nehezen akar engedni, így kénytelen szorosabban fogni a csavarhúzót, és erőlködni egy kicsit. Ez elég kellemetlen érzés a számára, és felszisszen, amint a fájdalom a kezébe hasít. TRICIA figyel.)

TRICIA

Szép emlék számomra. Az utolsó főiskolás évem előtti nyáron történt. Úgy volt, hogy Európába utazunk

apámmal, de végül lemondta. Ugyanis közben összejött jövődóbeli gyönyörű és fiatal második feleségével, aki hamarosan meg is kapta ezt a címet, szóval inkább őt vitte el helyettem. Biztosan azt gondolja, dühös voltam rá, amiért Pittsfieldben ragadtam egész nyárra – és így is volt –, de mivel ő nem volt ott, inkább az anyámon töltöttem ki a mérgemet.

(Kis szünet.)

De szerintem anya tudta, miért voltam ilyen bunkó, mert ennek ellenére rengeteg helyre elvitt azon a nyáron. Múzeumba, színházba Williamstownba, kisebb baseballmeccsre. De a kedvenceim azok a szabadtéri koncertek voltak a Tanglewoodban, ahol ön is fellépett. Meg James Taylor.

FITZ

Hát persze.

TRICIA

Mire ismét elkezdődött az iskola, visszatértünk a megszokott anyalányca cicaharcainkhoz.

(Kis szünet.)

A következő nyáron állapították meg nála az Alzheimer-kórt. Ő azt hitte, csak azért felejt el dolgokat, mert nem alszik eleget.

FITZ

Sajnálom, hogy nem tudtunk találkozni a koncert után.

TRICIA

Remekül éreztük magunkat. Csodás este volt. Meleg. Feküdtünk a pokrócon, és néztük a csillagokat, miközben Debussy zenéje töltötte be a levegőt.

(Kis szünet.)

Miért nem játszik már?

FITZ

(közbevág) Azt hiszem, sikerült.

(Leveszi az urnáról az alsó lemezt, és helyet adva hátralép. TRICIA a jeggyel a kezében odalép, és belenéz az urnába.)

TRICIA

Ez micsoda?

FITZ

Hamvasztás után egy nejlonzacskóba teszik a hamvakat.

(Szünet.)

Azon dolgok egyike, amelyeket itt dolgozva megtanul az ember.

TRICIA

Miért dolgozik itt?

(FITZben tudatosul, hogy nem menekülhet többé a kérdés elől.)

FITZ

Hát... a kezem miatt.

TRICIA

Mármint?

FITZ

Neuropátiám van.

TRICIA

Az micsoda?

FITZ

A perifériás idegrendszer károsodása. Olyankor alakulhat ki, ha egy fertőzés miatt az idegek körüli burok megsérül. Számtalan különböző tünete lehet. Esetemben némi érzéki-és az ujjakban. Illetve egy olyan dolog, amit az orvosok előszeretettel neveznek „pozitív jelenségnek”. Ez azt jelenti, hogy olyan dolgokat érzek, amelyek nincsenek is jelen. Főként fájdalmat. De nekem elég valóságosnak tűnik.

TRICIA

Úristen.

FITZ

Mindenesetre elég nehéz így zongorázni. Jól meg pláne.

(Szünet.)

Hát, ez a helyzet.

TRICIA

Mitől alakult ki?

FITZ

Nem tudom. Számtalan lehetséges oka van. Néhány éve Lyme-kórban szenvedtem. Attól is lehet.

TRICIA

És mindig ilyen rossz?

FITZ

Néha jobb, néha kevésbé.

TRICIA

Nagyon sajnálom.

FITZ

Vannak azért szörnyűbb dolgok is a világon.

TRICIA

Igen.

FITZ

Kimenjek, amíg beleteszi a jegyet az urnába?

TRICIA

Nem szükséges. Nem szeretem a szertartásokat.

(A jegyre, majd az urnába néz, végül finoman beleteszi a jegyet.)

(halkan) Szia, anya.

(Még egy pillanatig az urnába néz, majd FITZhez fordul.)

Hát, ebben nem volt semmi katarzis.

FITZ

Szerintem az emberek sosem úgy éreznek, ahogyan szerintük kellene. Rengeteg színészkedést látok itt. Egyesek a koporsóra vetik magukat és hasonlók. Nem tudom. Lehet, hogy tényleg ekkora bennük a fájdalom, csak én nem... Talán csak én nem érzek ilyesmit.

TRICIA

Abban bíztam, hogy másmilyen lesz.

FITZ

(az urna felé nyúlva) Szabad?

TRICIA

Persze.

(FITZ visszacsavarozza az urna alját. TRICIA az órájára néz, majd visszaveszi a táskáját. Miután FITZ végzett, fejjel felfelé fordítja az urnát, és visszateszi az asztal közepére.)

Köszönöm, és minden mást is.

FITZ

Szívesen.

TRICIA

Én megyek is.

FITZ

Rendben, biztosan megérkeztek már a rokonai. Felkísérem.

TRICIA

Nem, úgy értem, hazamegyek.

FITZ

Hogyhogy?

TRICIA

Mint már említettem, nem szeretem a szertartásokat. Megtettem, amit akartam.

FITZ

Ezt most komolyan mondja?

TRICIA

Igen, én csak...

FITZ

De hát ez az édesanyja búcsúztatója.

TRICIA

Tisztában vagyok vele, köszönöm.

FITZ

Nem mehet el.

TRICIA

Azt teszek, amit akarok. Nem mintha önre tartozna, de semmi kedvem a rokonaimmal találkozni, és válaszolni a kérdéseikre.

FITZ

Tényleg? Akkor engem miért faggattott végig, miközben dolgozni próbáltam?

TRICIA

Tessék?

FITZ

22 „Miért hagyta abba a zongorázást?“, „Miért dolgozik itt?“

TRICIA

Nézze, nem túl jó a kapcsolatom a nagynénémmel és az unokatestvéreimmel. Egyikük sem mozdította a kisujját sem, hogy segítsen nekünk, miután az apám lelépett, így nem nagyon van mit mondanom nekik, és őket sincs kedvem hallgatni.

FITZ

És maga hol volt, amikor az Alzheimer-kóros édesanyja haldoklott?

TRICIA

(hosszú szünet) Tessék?

FITZ

Meg sem látogatta.

TRICIA

Rengetegszer meglátogattam.

FITZ

Ez nem igaz.

TRICIA

Mégis honnan tudná?

FITZ

Mert én viszont meglátogattam.

TRICIA

Micsoda?

FITZ

Mellette voltam.

TRICIA

Az otthonban?

FITZ

Az édesanyja mellett voltam. Valakinek muszáj volt.

(Csend.)

TRICIA

Talán mégiscsak beszélnem kellene az igazgatóval. Hogy elmondjam neki, hogyan bánik maga a gyászoló ügyfelekkel.

FITZ

Hát, ha meg akarja kockáztatni, hogy összefut a nagynénjével, tőlem.

(TRICIA az ajtó felé indul, majd megtorpan.)

TRICIA

Hányszor látogatta meg?

FITZ

Kétszer-háromszor.

TRICIA

Ennyi?

FITZ

Hetente.

TRICIA

Heti kétszer-háromszor?!

(FITZ bólint. Szünet.)

Mennyi ideig?

FITZ

Az utolsó öt-hat hónapban.

TRICIA

Úristen.

(Szünet.)

Miért?

FITZ

Körülbelül két éve abbahagytam a koncertezést. Eleinte próbáltam a fájdalom ellenére is zongorázni. Összeszeszorított foggal ütögettem a billentyűket. És végig is tudtam játszani a koncertet, de...

(Megvonja a vállát.)

Majd egyre kevesebb felkérést kaptam, de ez valójában megkönnyebbülés volt. Úgyhogy hazajöttem. És semmit sem csináltam. Nagyon sokáig. Amíg az anyám rá nem vett, hogy elvállaljam ezt az állást.

(Kis szünet.)

Az apám hallotta, hogy az édesanyja a Stony Field otthonban van. Tudtam, hogy ő is a Juilliardra járt és koncertezett is, így úgy gondoltam, ő az egyetlen, aki értheti, min megyek keresztül. Azt nem tudtam, hogy Alzheimer-kóros.

TRICIA

Miért járt be azután is hozzá?

FITZ

Amikor először megláttam, haza akartam menni. Végül mégiscsak fogtam egy székot, és leültem mellé. Elcsevegtem neki arról, milyen szép időnk van és hasonlók. Még ki is toltam a kertbe, de ő nem szólt hozzám. Amikor visszavitettem, és áthaladtunk a társalgón, meglátta a zongorát és rámutatott. Így odatoltam, és eljátszottuk a Szamárintulót. A végén azt mondta, „Köszönöm, Fitzhugh”.

(Kis szünet.)

Nem voltam biztos benne, hogy még egyszer meglátogatom. De aztán megtettem. Érte.

TRICIA

„Érte.” Én is látogattam. Évekig, miközben egyre romlott az állapota, ott voltam vele minden hétvégén. Pedig nem volt könnyű. Manhattanben élek, és nincs autóm. Négy órát zötykölöttem a buszon, pénteken késő este értem oda, megszálltam valami szutykos hotelben, majd szombaton taxival elmentem az otthonba. Néha megismert, és veszekedtünk. Néha nem ismert meg, és akkor is veszekedtünk. Néha megismert és sírt. Néha nem ismert meg, és én sírtam. Majd otthagytam, és újabb öt-hat óra után értem haza.

(Szünet.)

Mérgesen és feldúltan indultam el tőle, ő pedig, amint kiléptem az ajtón, elfelejtette, hogy egyáltalán ott voltam. Egyszer, amint hazafelé tartottam, azt vettem észre, azt kívánom, bár csak meghalna. Azt akartam, hogy meghaljon.

(Szünet.)

Így nem mentem többé.

FITZ

(hallgatás után) Akkor most biztosan megkönnyebbült.

TRICIA

Erre számítottam, de nem. Épp a reptéren voltam, és már majdnem felszálltam a gépre, amikor felhívtak a hírrel. Teljesen lefagytam, fogalmam sem volt, mit csináljak, így egyszerűen hazajöttem.

(Kis szünet.)

Átültettek az első osztályra. Nem semmi, nem igaz? Sokat utazom a munkám miatt, és már annyi törzspontom gyűlt össze, hogy megkaptam az ezüst fokozatot. Így átülhettem az első osztályra. Mintha csak tudták volna. Leültem, adtak egy nedves törölközőt; az arcomhoz nyomtam, hogy érezzem a meleget a bőrömen. Majd hoztak egy koktélt. Amikor megittam, hoztak egy másikat. Majd egy harmadikat. Majd valahol Nebraska fölött... valami eltörött bennem. Felálltam, elkezdtem ledobálni magamról a ruháimat, és azt kiáltoztam, micsoda hálátlan gyerek vagyok, mert az anyámnak, akit már öt hónapja nem láttam, egyedül kellett meghalnia.

FITZ

(kis szünet) Nem is dobálta le a ruháit.

TRICIA

De bizony, és ezt egy bírósági idézéssel bizonyítani is tudom.

FITZ

A légiutas-kísérők nem próbálták meg akadályozni?

TRICIA

Megkértek, hogy üljek vissza a helyemre. Ez számít?

FITZ

És egyik utas sem próbált segíteni?

TRICIA

Persze, hogy lemaradjanak a műsorról? Már szinte teljesen meztelen voltam, épp a melltartómat kapcsoltam ki, amikor az egyik stewardess rám terítette azt a szánalmasan kicsi takarót, amit a gépen adnak. Visszakísértek a helyemre, majd pár utastól kaptam egy kis Xanaxot. Így az utazás többi része egész nyugodtan telt.

(Csend.)

FITZ

Sokat kérdezgetett magáról.

TRICIA

Ó, köszönöm. Úgyszincs még elég büntudatom.

FITZ

Néha sikerült elterelnem a figyelmet a zongorajátékommal. De aznap túlságosan fájt a kezem, ő pedig egyfolytában sírt.

TRICIA

Maga egy seggfej, remélem, tudja.

(Az ajtó felé indul.)

FITZ

Úgyhogy azt mondtam neki, be fog jönni hozzá.

TRICIA

Tessék?

FITZ

Azt mondtam neki, bejön aznap délután. Egyszerűen kicsúszott a számon.

TRICIA

Hazudott neki?

FITZ

Azonnal lecsillapodott. Komolyan, teljesen nyugodt lett. Még rendesen beszélgettünk is utána.

(FITZ elhallgat. TRICIA az arcát fürkészi.)

TRICIA

Kérem, mondja, hogy nem igaz.

FITZ

Mi nem igaz?

TRICIA

Máskor is azt mondta neki, hogy be fogok menni hozzá, ugye?

FITZ

Igen. Minden egyes alkalommal, amikor meglátogattam.

(Kis szünet.)

A végén pedig azt mondtam, hogy bent volt nála.

TRICIA

Tessék?

FITZ

Délután nem emlékezett rá, mi történt aznap reggel. Úgyhogy azt mondtam neki, „Ugye, milyen jó volt ma reggel Triciával? Olyan jót beszélgettek”. Feltezt pár kérdést... én kitaláltam valamit, hogy miről beszéltek... ő pedig mosolygott és nevetett.

TRICIA

Csudás. Maga kétségtelenül jobb lánya volt anyámnak, mint én. Nézze, sajnálom, hogy ennyire kiábrándítja a viselkedésem, de... 25 nem maga az első. Higgye el, senkinek sem okoztam akkora csalódást, mint saját magamnak. Még az anyámnak sem.

FITZ

Neki nem okozott csalódást.

TRICIA

Ugyan már. Sosem érdekelt a zene, sokkal inkább a politika. Nem volt olyan párkapcsolatom, amelyik öt-hat hónapnál tovább tartott volna, találkoztattam az apámmal... és folytathatnánk a listát.

FITZ

Mindenkinek megvan a maga listája. De nekem azt mondta, hogy büszke magára.

TRICIA

Nem hiszem el.

FITZ

Pedig igaz.

TRICIA

Hazudott az anyámnak. Nekem miért ne hazudna? És még ha mondott is volna ilyesmit... ki tudja, tényleg így gondolta és így érezte-e.

(Kis szünet.)

Köszönöm, hogy látogatta az anyámat, és olyan jó volt hozzá. Bárcsak én is megtehettem volna, de nem sok harmónia volt a kapcsolatunkban, elnézést a zenei kifejezésért.

FITZ

Az emberek sokszor rosszul használják a *harmónia* szót. Valójában az *összhangra* gondolnak, amikor a hangok kiegészítik egymást, és remekül szólnak együtt. Az összhang valóban nagyon kellemes a fülnek. Ám egy idő után rendkívül unalmassá válik. Az ilyen zenében nincs semmi feszültség. Semmi, amit fel kellene oldani. A disszonancia talán nem esik olyan jól a fülnek, de legalább van benne élet. Mindig is jobban szerettem olyan darabokat játszani, ahol az összhang és a disszonancia váltogatja egymást. Ez azt jelenti, hogy történik valami. Hogy az élet küszködve bár, de folytatódni akar, haladni tovább.

(Kis szünet.)

A harmónia nem a tökéletesség angyali kórusa. A legszebb harmóniákban is van egy kis disszonancia. Ott rejtőzik a többi hang mögött, és segít a dallamnak két lábbal a földön maradni. Szerintem ezért tetszik az embereknek az ilyen zene. Gyönyörű, de van benne némi érdekesség is.

(Kis szünet.)

Nem múlik el minden. Voltak napok, amikor zongorázni is tudott. És olyanok is, amikor azt mondta, szereti magát.

(Elhallgatnak, TRICIA emésztli a halottakat.)

TRICIA

Nem kéri a zongoráját?

FITZ

Tessék?

TRICIA

Tartsa meg.

FITZ

Miért? Nem szeretném, köszönöm.

TRICIA

Szerintem szeretné.

FITZ

Nem tudnék játszani rajta. Akkor meg minek?

TRICIA

Tud játszani.

FITZ

Nem tudok.

TRICIA

A Szamárintulót is el tudta.

(FITZ dühösen tekint rá.)

Rendben, talán nem játszik olyan jól, mint egykor. Vagy ahogyan szeretne. De akkor is tud.

FITZ

Mi értelme lenne?

TRICIA

Hogy játsszon egy kicsit, ha épp jó napja van. Hogy lehetősége legyen rá. Régen miért játszott?

FITZ

Tudom, mit akar hallani. Hogy azért, mert imádtam zongorázni, és imádtam a zenét, mire azt felelné, hogy „Más nem is kell, nem igaz?”. Hát nem, nem igaz. Nekem több kell. Az kell, hogy lássanak. Hogy elismerjenek. Vissza akarom kapni a kezeimet.

Az idegeimet, az életemet. Nem akarok egy rohadt temetkezési vállalatnál dolgozni. Ám ma mégis ebből áll az életem, szóval mi a francnak nekem egy zongora? Hogy még valami emlékeztessen rá, mekkora vesztes vagyok? Mi a fenét kezdenék vele?

TRICIA

Taníthatna.

FITZ

Köszönöm, nem.

TRICIA

Anyámnak is megfelelt, pedig ő sem úgy tervezte, hogy kis taknyosokat tanít majd zongorázni Pittsfieldben. Koncertezni akart. Ám aztán megszülettem én.

(FITZ hallgat, TRICIA az órájára pillant.)

Megtenné, hogy megnézi, jött-e még valaki?

FITZ

Persze.

(FITZ kimegy, TRICIA az urnához lép, megcsókolja az ujja hegyét, majd az urna tetejéhez érinti. FITZ visszatér.)

A nagynénéi épp az igazgató úrnál vannak. De kikísérem a hátsó kijáraton, hogy ne kelljen összefutnia velük.

TRICIA

Nem kell. Azt hiszem, ideje odaköszönnöm nekik.

(Kis szünet.)

Az a zene, ami akkor szólt, amikor bejöttem... ön játszotta, igaz?

FITZ

Csak a hangerőt próbálgattam.

27

TRICIA

Nagyon szép volt. Megtenné, hogy ezt játssza a búcsúztatón?

FITZ

Nem ez szerepel a programfüzetben.

TRICIA

A nagynénéimnek fel sem fog tűnni.

FITZ

(szünet) Odakísérhetem?

TRICIA

Igen. Köszönöm, Fitzhugh.

(kimennek)

Mohai Szilvia fordítása

*Craig Pospisil több mint ötven rövid dráma szerzője, munkáit négy földrész színházaiban adták elő, illetve kínai, dán, görög és francia nyelvre is lefordították. A pályamű eredetijét szolgáló darab a 3Graces Színházi Társaság számára készült, és 2011-ben mutatták be New Yorkban.